Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 1. avgusta 2025*

„Predhodno odločanje – Carinska unija – Povračilo ali odpust uvoznih ali izvoznih dajatev – Uredba (EGS) št. 1430/79 – Carinske dajatve, pobrane v nasprotju s pravom Unije – Člen 2(2), tretji pododstavek – Pogoji za povračilo po uradni dolžnosti – Ugotovitev, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane pred potekom triletnega roka od datuma njihove vknjižbe – Ugotovitev, v skladu s katero morajo nacionalni carinski organi poznati identiteto zadevnih gospodarskih subjektov in znesek, ki ga je treba povrniti vsakemu od njih – Obveznost teh organov, da sprejmejo potrebne in primerne ukrepe za pridobitev informacij, potrebnih za tako povračilo“

V zadevi C-206/24,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) z odločbo z dne 13. marca 2024, ki je na Sodišče prispela 14. marca 2024, v postopku

YX,

Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA

proti

Ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance,

Directeur général des douanes et droits indirects,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi M. L. Arastey Sahún (poročevalka), predsednica senata, D. Gratsias, E. Regan, J. Passer in B. Smulders, sodniki,

generalni pravobranilec: R. Norkus,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za francosko vlado P. Chansou in B. Travard, agentki,

* Jezik postopka: francoščina.

– za Evropsko komisijo A. Demeneix in B. Eggers, agentki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. marca 2025

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(2) Uredbe Sveta (EGS) št. 1430/79 z dne 2. julija 1979 o povračilu ali odpustu uvoznih ali izvoznih dajatev (UL 1979, L 175, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 3069/86 z dne 7. oktobra 1986 (UL 1986, L 286, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 1430/79), in člena 236(2), tretji pododstavek, Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307, v nadaljevanju: carinski zakonik Skupnosti).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med osebo YX in Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA (v nadaljevanju: Caves Andorranes), družbo andorskega prava, na eni strani ter ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance (minister za gospodarstvo, finance in oživitev gospodarstva, Francija) in directeur général des douanes et droits indirects (generalni direktor za carine in posredne dajatve, Francija) na drugi strani v zvezi s povračilom neupravičeno pobranih carinskih dajatev po uradni dolžnosti za uvoz blaga iz tretjih držav v Andoro.

Pravni okvir

Uredba št. 1430/79

3 Člen 1 Uredbe št. 1430/79 je določal:

„1. Ta uredba določa pogoje, pod katerimi pristojni organi povrnejo ali odpustijo uvozne ali izvozne dajatve.

2. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve:

[…]

(e) ‚vknjižba' pomeni upravni akt, s katerim se ustrezno določi znesek uvoznih ali izvoznih dajatev, ki jih poberejo pristojni organi;

[…]."

4 Člen 2 te uredbe je določal:

„1. Uvozne dajatve se povrnejo ali odpustijo v obsegu, v katerem se pristojnim organom dokaže, da se vknjiženi znesek teh dajatev:

– nanaša na blago, za katero carinski dolg ni nastal ali za katero je bil carinski dolg odpisan drugače kot s plačilom njegovega zneska ali z zastaranjem,

– iz katerega koli razloga presega dajatve, ki jih je treba po zakonu plačati.

2. Povračilo ali odpust uvoznih dajatev zaradi enega od razlogov iz odstavka 1 se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka treh let od dneva, ko je organ, pristojen za pobiranje, vknjižil navedene dajatve.

Tega roka ni mogoče podaljšati, razen če je zadevna oseba predložila dokazilo, da so ji nepredvidljive okoliščine ali višja sila preprečile predložiti zahtevek v navedenem roku.

Pristojni organi po uradni dolžnosti povrnejo ali odpustijo dajatve, če v tem roku sami ugotovijo, da gre za enega od primerov iz odstavka 1.“

5 Člen 15, prvi odstavek, navedene uredbe je določal:

„Uvozne ali izvozne dajatve se povrnejo ali odpustijo samo osebi, ki je plačala ali je dolžna plačati uvozne ali izvozne dajatve, ali osebam, ki so nasledile njene pravice in obveznosti.“

6 Uredba št. 1430/79 je bila razveljavljena s členom 251 carinskega zakonika Skupnosti.

Carinski zakonik Skupnosti

7 Člen 236 carinskega zakonika Skupnosti je določal:

„1. Uvozne ali izvozne dajatve se povrnejo, kolikor se ugotovi, da v trenutku plačila znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Uvozne ali izvozne dajatve se odpustijo, kolikor se ugotovi, da v trenutku vknjižbe znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Povračilo ali odpust se ne odobri, če so dejstva, ki so povzročila plačilo ali vknjižbo zneska, ki ni bil zakonsko dolgovan, posledica goljufivega dejanja udeleženega.

2. Povračilo ali odpust uvoznih ali izvoznih dajatev se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka treh let, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila o teh dajatvah dolžniku.

Ta rok se podaljša, če udeleženi dokaže, da zahtevka v tem roku ni mogel vložiti zaradi nepredvidljivega dogodka ali višje sile.

Carinski organi po službeni dolžnosti povrnejo ali odpustijo dajatve, če v tem roku sami ugotovijo, da gre za enega od primerov iz prvega in drugega pododstavka odstavka 1.“

8 V skladu s členom 253, drugi odstavek, tega zakonika se je ta zakonik uporabljal od 1. januarja 1994.

9 Navedeni zakonik je bil razveljavljen s členom 186 Uredbe (ES) št. 450/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o carinskem zakoniku Skupnosti (Modernizirani carinski zakonik) (UL 2008, L 145, str. 1), ki pa je bila razveljavljena s členom 286 Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1, in popravek v UL 2016, L 267, str. 2)

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

10 Med letoma 1988 in 1991 so družbe andorskega prava prek družbe Ysal, carinskega zastopnika s sedežem v Franciji, v Andoro uvozile blago, ki je bilo med drugim iz tretjih držav. Za ta uvoz je bilo treba v Franciji plačati carinske dajatve. Francoski carinski organi so namreč takrat zahtevali, da se blago iz tretjih držav, namenjeno v Andoro, sprosti v prosti promet, ko prečka francosko ozemlje.

11 Evropska komisija je 23. januarja 1991 objavila obrazloženo mnenje COM(90) 2042 final, v katerem je na eni strani ugotovila, da Francoska republika s tem, da je določila tako zahtevo po sprostitvi v prosti promet, ni izpolnila obveznosti na podlagi nekaterih določb prava Unije, in na drugi strani to državo članico pozvala, naj v roku 30 dni sprejme ukrepe, potrebne za uskladitev s tem obrazloženim mnenjem.

12 Iz spisa, ki je na voljo Sodišču, je razvidno, da so francoski organi 27. marca 1991 Komisijo obvestili, da so se odločili ugoditi njeni zahtevi, tako da so odpravili navedeno zahtevo po sprostitvi v prosti promet, kar so storili z obvestilom ministère de l'Économie, des Finances et du Budget (ministrstvo za gospodarstvo, finance in proračun, Francija) za uvoznike in izvoznike, objavljenim v *Journal officiel de la République française* 6. junija 1991.

13 Družba Ysal je 20. maja 2008 pri francoskem prvostopenjskem sodišču proti francoski carinski upravi vložila tožbo za povračilo carinskih dajatev, ki naj bi jih ta uprava neupravičeno pobrala za uvoz blaga iz tretjih držav v Andoro med letoma 1988 in 1991 (v nadaljevanju: zadevne carinske dajatve).

14 Navedeno prvostopenjsko sodišče je s sodbo z dne 15. junija 2010 tožbo družbe Ysal razglasilo za nedopustno zaradi neobstoja procesnega upravičenja in pravnega interesa. Navedena sodba je bila v pritožbenem postopku potrjena 13. decembra 2011.

15 Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) je s sodbo z dne 21. januarja 2014 zavrnilo kasacijsko pritožbo, ki jo je družba Ysal vložila zoper to odločitev o pritožbi. Iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, je razvidno, da je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) v navedeni sodbi med drugim navedlo, da so andorski uvozniki družbi Ysal povrnili zadevne carinske dajatve, ki jih je ta plačala za njihov račun, in da imajo zato le ti uvozniki procesno upravičenje in pravni interes.

16 Ti uvozniki, v pravice katerih sta vstopili družba Caves Andorranes in oseba YX, so 16. julija 2015 pri tribunal de grande instance de Toulouse (okrožno sodišče v Toulousu, Francija) proti francoski carinski upravi vložili tožbo za plačilo zneska, ki ustreza zadevnim carinskim dajatvam, ki jih je ta uprava neupravičeno pobrala. Navedeno sodišče je s sodbo z dne 4. julija 2017 ta predlog zavrnilo.

17 Cour d'appel de Toulouse (višje sodišče v Toulousu, Francija) je s sodbo z dne 10. februarja 2020 navedeno sodbo potrdilo. V zvezi s tem je cour d'appel de Toulouse (višje sodišče v Toulousu) ugotovilo, da mora imeti francoska carinska uprava, da bi izvedla povračilo zadevnih carinskih dajatev po uradni dolžnosti na podlagi člena 2(2) Uredbe št. 1430/79 in člena 236(2), tretji pododstavek, carinskega zakonika Skupnosti, na voljo podatke, potrebne za določitev zneska dajatev, ki jih je treba povrniti, in identiteto vsakega zavezanca, ne da bi ji bilo treba opraviti nesorazmerne poizvedbe.

18 Družba Caves Andorranes in oseba YX sta zoper navedeno sodbo vložili kasacijsko pritožbo pri Cour de cassation, ki je predložitveno sodišče, v utemeljitev katere v bistvu trdita, da je cour d'appel de Toulouse (višje sodišče v Toulousu) s sodbo z dne 10. februarja 2020 kršilo člen 2(2) Uredbe št. 1430/79. Obveznost povračila po uradni dolžnosti, določena v tej določbi, naj bi bila odvisna le od spoštovanja roka treh let od datuma pošiljanja sporočila o carinskih dajatvah dolžniku. Navedena določba pa naj ne bi določala, da morajo imeti carinski organi na voljo podatke, potrebne za določitev zneska dajatev, ki jih je treba povrniti, in identitete vsakega zavezanca. Cour d'appel de Toulouse (višje sodišče v Toulousu) naj bi torej tej določbi dodalo pogoj, ki ga ta ne vsebuje.

19 Predložitveno sodišče navaja, da francoska carinska uprava trdi, da lahko po uradni dolžnosti povrne zadevne carinske dajatve le, če ima na voljo vse podatke, na podlagi katerih lahko ugotovi, da so bile te neupravičeno pobrane in da jih je treba povrniti. Od nje naj ne bi bilo mogoče zahtevati, naj opravi poglobljene poizvedbe za določitev zneska dajatev, ki jih je treba povrniti vsakemu od zadevnih gospodarskih subjektov.

20 Navedeno sodišče se tako sprašuje, ali je treba člen 2(2) Uredbe št. 1430/79 in člen 236(2) carinskega zakonika Skupnosti razlagati tako, da mora pristojni nacionalni organ po uradni dolžnosti povrniti carinske dajatve, ki so bile neupravičeno pobrane, le če ima za to na voljo vse potrebne podatke oziroma če mu, kadar takih podatkov nima, ni treba opraviti nesorazmernih poizvedb.

21 Po mnenju navedenega sodišča se postavlja tudi vprašanje, ali lahko nacionalni carinski organ po uradni dolžnosti povrne znesek po poteku treh let od datuma pošiljanja sporočila o dajatvah dolžniku. Predložitveno sodišče se ob upoštevanju sodbe z dne 14. junija 2012, CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347), in sicer njene točke 21, v kateri je Sodišče razsodilo, da člen 236(2), prvi pododstavek, carinskega zakonika Skupnosti določa triletni rok za povračilo carinskih dajatev, ki niso zakonsko dolgovane, sprašuje, ali je treba člen 2(2) Uredbe št. 1430/79 razlagati tako, da pristojni organi po poteku tega roka ne bi več mogli povrniti dajatev po uradni dolžnosti, tudi če se ugotovi, da so v tem roku ugotovili, da dajatve niso bile zakonsko dolgovane.

22 V teh okoliščinah je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 2(2) [Uredbe št. 1430/79], ki je bil prevzet v člen 236(2), tretji pododstavek, [carinskega zakonika Skupnosti], razlagati tako, da je povračilo carin, ki jih je pobral carinski organ, po uradni dolžnosti omejeno z rokom treh let od dneva, ko je organ, pristojen za pobiranje, vknjižil navedene dajatve, ali da mora imeti carinska uprava možnost, da v treh letih po nastanku obdavčljivega dogodka ugotovi, da dajatve niso bile dolgovane?

2. Ali je treba člen 2(2) [Uredbe št. 1430/79], ki je bil prevzet v člen 236(2), tretji pododstavek, [carinskega zakonika Skupnosti], razlagati tako, da je povračilo carin, ki jih je pobral carinski organ, po uradni dolžnosti odvisno od tega, ali organ pozna identiteto zadevnih gospodarskih subjektov in zneske, ki jih je treba povrniti vsakemu od njih, ne da bi mu bilo treba opraviti poglobljene ali nesorazmerne poizvedbe?“

Vprašanji za predhodno odločanje

23 Najprej je treba navesti, da se glede na datum, ko naj bi nastala pravica do povračila zadevnih carinskih dajatev po uradni dolžnosti, za spor o glavni stvari uporabljajo izključno določbe Uredbe št. 1430/79.

24 Zato je treba šteti, da predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(2), tretji pododstavek, Uredbe št. 1430/79 razlagati tako, da je obstoj obveznosti nacionalnega carinskega organa, da po uradni dolžnosti povrne carinske dajatve, po eni strani odvisen od tega, ali je ta organ pred potekom roka treh let od vknjižbe teh dajatev sam ugotovil, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane, in po drugi strani, ali ta organ pozna identiteto zadevnih gospodarskih subjektov in znesek, ki ga je treba povrniti vsakemu od njih. V tem okviru se navedeno sodišče sprašuje o ukrepih, ki jih mora navedeni organ po potrebi sprejeti za pridobitev takih informacij.

25 Iz člena 2(1) te uredbe med drugim izhaja, da se carinske dajatve povrnejo v obsegu, v katerem se pristojnim organom dokaže, da se vknjiženi znesek teh dajatev nanaša na blago, za katero carinski dolg ni nastal, ali presega znesek, ki ga je treba po zakonu plačati.

26 Člen 2(2) navedene uredbe določa dva različna načina za tako povračilo, in sicer bodisi na zahtevo bodisi po uradni dolžnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 26. oktobra 2017, Aqua Pro, C-407/16, EU:C:2017:817, točka 41).

27 Tako se, na prvem mestu, v skladu s členom 2(2), prvi pododstavek, Uredbe št. 1430/79 povračilo odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka treh let od vknjižbe navedenih dajatev. Na drugem mestu, v skladu s členom 2(2), tretji pododstavek, te uredbe pristojni organi po uradni dolžnosti povrnejo dajatve, če v tem roku sami ugotovijo, da gre za enega od primerov iz člena 2(1) navedene uredbe.

28 Glede na primere iz člena 2(1) Uredbe št. 1430/79 iz tega izhaja, da ti organi po uradni dolžnosti povrnejo carinske dajatve, če v navedenem roku sami ugotovijo, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane, in sicer če se v skladu s členom 2(1) te uredbe tem organom med drugim dokaže, da se vknjiženi znesek teh dajatev nanaša na blago, za katero carinski dolg ni nastal, ali presega znesek, ki ga je treba po zakonu plačati.

29 V zvezi s tem člen 2(2), tretji pododstavek, navedene uredbe v delu, v katerem kategorično določa, da nacionalni carinski organi „po uradni dolžnosti povrnejo […] dajatve“, uvaja obveznost teh organov za povračilo, ne da bi moral zadevni uvoznik to zahtevati.

30 Ker pa se v tej določbi izraz „v tem roku“ nanaša na glagol „ugotoviti“, je treba ta izraz razumeti tako, da mora za nastanek te obveznosti povračila do take ugotovitve priti pred potekom roka treh let od datuma vknjižbe carinskih dajatev. V skladu s členom 1(2)(e) Uredbe št. 1430/79 ta datum ustreza datumu sprejetja upravnega akta, s katerim so pristojni organi prvotno določili znesek teh dajatev.

31 Zato je treba za obstoj obveznosti nacionalnega carinskega organa, da po uradni dolžnosti povrne carinske dajatve, šteti, da je odvisen od tega, ali je ta organ pred potekom takega roka treh let od vknjižbe zadevnih carinskih dajatev sam ugotovil, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane.

32 Ta rok tako določa časovni okvir, v katerem se morajo nacionalni carinski organi, ki so sami ugotovili, da so bile carinske dajatve pobrane neupravičeno, zavezati, da bodo te dajatve povrnili po uradni dolžnosti. Kot pa je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah od 46 do 50 sklepnih predlogov, ni nujno, da se povračilo kot tako izvede v navedenem roku, tako da ga je mogoče izvesti po poteku tega roka.

33 Poleg tega, ker se carinske dajatve naložijo za točno določene zneske, ki jih nacionalni carinski organ določi na podlagi carinskih deklaracij, predloženih v imenu določene osebe, ugotovitev tega organa, da so bile take dajatve neupravičeno pobrane, nujno pomeni ugotovitev, da je oseba, ki je znana navedenemu organu, neupravičeno plačala določen znesek, ki je prav tako znan temu organu. Zato nacionalni carinski organ, če ugotovi, da so bile carinske dajatve neupravičeno pobrane in jih je treba povrniti, načeloma pozna tako identiteto osebe, ki ji mora povrniti te dajatve, kot natančen znesek, ki ga je treba povrniti.

34 Ta organ se namreč ne more sklicevati na to, da nima več carinskih deklaracij, ki so jih predložile zainteresirane stranke, ali posamičnih odločb, sprejetih v zvezi z njimi, da bi utemeljil morebitno opustitev povračila tem zainteresiranim strankam carinskih dajatev, za katere je v roku treh let iz člena 2(2), tretji pododstavek, Uredbe št. 1430/79 ugotovil, da so bile neupravičeno pobrane, saj morajo carinski organi, dokler se ta rok ne izteče, hraniti dokumente in informacije, ki bi lahko bile pomembne za morebitno povračilo pobranih carinskih dajatev.

35 Ti preudarki veljajo tudi v primeru, kadar je do neupravičenega pobiranja carinskih dajatev prišlo zaradi napake nacionalnega carinskega organa glede možnosti zahtevati plačilo carinskih dajatev na uvoz iz določene tretje države ali v določeno tretjo državo. Res je, da se lahko taka napaka nanaša na veliko število gospodarskih subjektov in posamičnih odločb ter se zato od carinskega organa zadevne države članice zahtevajo količinsko obsežne poizvedbe za identifikacijo oseb, ki so upravičene do povračila. Vendar se v skladu z ustaljeno sodno prakso organi države članice ne morejo sklicevati na praktične, upravne ali finančne težave, da bi upravičili neizpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije (sodba z dne 27. februarja 2020, Komisija/Belgija (Računovodje), C-384/18, EU:C:2020:124, točka 58 in navedena sodna praksa).

36 Res je, da lahko nacionalni carinski organ v nekaterih primerih za povračilo carinskih dajatev, za katere je ugotovil, da so bile neupravičeno pobrane, potrebuje nekatere informacije, ki jih nima in jih tudi ne more imeti. To lahko velja na primer za identiteto osebe ali oseb, ki so nasledile osebo, ki je plačala dajatve, ki jih je treba povrniti, saj se v skladu s členom 15, prvi odstavek, Uredbe št. 1430/79 carinske dajatve povrnejo samo osebi, ki je plačala te dajatve, ali osebam, ki so nasledile njene pravice in obveznosti. Enako lahko velja tudi za podatke o bančnem računu, na katerega je treba izvršiti povračilo.

37 Vendar ta okoliščina glede na okoliščine primera ni upoštevna za ugotovitev obstoja obveznosti povračila, saj taka obveznost nastane takoj, ko nacionalni carinski organ pod pogoji iz točke 31 te sodbe ugotovi, da so bile carinske dajatve neupravičeno pobrane, ampak za ugotovitev, ali je ta organ s tem, da je zamujal s tem povračilom ali s tem, da takega povračila ni izvedel, kršil svojo obveznost ukrepanja po uradni dolžnosti.

38 Konkretno, če navedeni carinski organ brez svoje krivde nima na voljo informacij, potrebnih za povračilo neupravičeno pobranih carinskih dajatev, kakršne so te, navedene v točki 36 te sodbe, mora za izpolnitev svoje obveznosti povračila, ki izhaja iz člena 2(2), tretji pododstavek, Uredbe št. 1430/79, sprejeti potrebne in primerne ukrepe za pridobitev teh informacij. Res je, da taki ukrepi ne vključujejo nesorazmernih poizvedb, in sicer poizvedb, ki bi zahtevale uporabo človeških in materialnih virov brez kakršne koli povezave s tem, kar je mogoče razumno pričakovati od skrbne uprave. Vendar pasivnost carinskega organa pod pretvezo, da nima navedenih informacij, ni združljiva niti z njegovo zgorajnavedeno obveznostjo povračila niti z zahtevami, ki izhajajo iz pravice do dobrega upravljanja, ki je splošno načelo prava Unije, ki se uporablja za države članice, kadar izvajajo to pravo (glej v tem smislu sodbo z dne 22. septembra 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság in drugi, C-159/21, EU:C:2022:708, točka 35 in navedena sodna praksa).

39 V zadevi v glavni stvari mora torej predložitveno sodišče ugotoviti, ali je mogoče šteti, da so francoski carinski organi pred potekom roka treh let od vknjižbe zadevnih carinskih dajatev sami ugotovili, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane. Klub temu lahko Sodišče predložitvenemu sodišču, da bi ga usmerilo pri tej presoji, posreduje vse elemente razlage prava Unije, ki bi mu lahko koristili (sodba z dne 7. aprila 2022, Berlin Chemie A. Menarini, C-333/20, EU:C:2022:291, točka 46 in navedena sodna praksa).

40 V zvezi s tem je iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, razvidno, da je Komisija 23. januarja 1991 na Francosko republiko naslovila obrazloženo mnenje, v katerem je trdila, da je praksa, v skladu s katero se zahteva plačilo carinskih dajatev za blago iz tretjih držav, namenjeno v Andoro, v nasprotju s pravom Unije. Francoski organi so z dopisom z dne 27. marca 1991 Komisiji odgovorili, da so se odločili ugoditi zahtevi Komisije in ob upoštevanju določb sporazuma med Evropsko gospodarsko skupnostjo in to tretjo državo, ki bi se moral začeti uporabljati 1. julija 1991, predčasno spremeniti izvozni režim kmetijskih proizvodov v Andoro. Francoski organi so z obvestilom ministra z dne 6. junija 1991 prenehali navedeno prakso glede vsega blaga iz tretjih držav, namenjenega v Andoro.

41 Če bi predložitveno sodišče ugotovilo, da je iz teh dogodkov mogoče sklepati, da so francoski carinski organi implicitno, vendar nujno ugotovili, da so bile carinske dajatve, ob uvozu blaga iz tretjih držav v Andoro, pobrane nezakonito, saj obrazloženo mnenje, ki ga je izdala Komisija, samo po sebi nima zavezujočega pravnega učinka (glej zlasti sodbo z dne 29. septembra 1998, Komisija/Nemčija, C-191/95, EU:C:1998:441, točka 44), bi bilo treba za tako ugotovitev šteti, da so jo ti carinski organi „sami“ sprejeli, tako da bi ti organi morali za uskladitev s členom 2(2), tretji pododstavek, Uredbe št. 1430/79 po uradni dolžnosti povrniti zadevne carinske dajatve, ker so bile te pobrane tri leta pred to ugotovitvijo.

42 Če se izkaže, da so francoski carinski organi za povračilo zadevnih carinskih dajatev potrebovali dodatne informacije, kakršne so tiste, navedene v točki 36 te sodbe, ki jih niso imeli in jih tudi niso mogli imeti, bo moralo predložitveno sodišče, da bi ugotovilo, ali so ti organi neupravičeno opustili izpolnitev obveznosti povračila po uradni dolžnosti, ki izhaja iz tega člena 2(2), tretji pododstavek, preučiti, ali so navedeni organi, potem ko so ugotovili, da so bile zadevne carinske

dajatve pobrane nezakonito, sprejeli ukrepe, ki so bili, ne da bi bili nesorazmerni, potrebni in primerni za pridobitev teh informacij. V zvezi s tem je treba ob pridržku presoje predložitvenega sodišča vseeno ugotoviti, da iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, ni razvidno, da so bili taki ukrepi sprejeti.

43 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 2(2), tretji pododstavek, Uredbe št. 1430/79 razlagati tako, da je obstoj obveznosti nacionalnega carinskega organa, da po uradni dolžnosti povrne carinske dajatve, odvisen od tega, ali je ta organ pred potekom roka treh let od vknjižbe teh dajatev sam ugotovil, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane, kar pomeni, da ta organ pozna identiteto oseb, ki so plačale navedene dajatve, in znesek, ki ga je treba povrniti vsaki od njih. Če navedeni organ nima vseh informacij, potrebnih za tako povračilo osebi, ki je plačala neupravičeno pobrane carinske dajatve, ali osebam, ki so nasledile njene pravice in obveznosti, in ni mogel razpolagati z njimi, mora isti organ, da bi izpolnil svojo obveznost povračila, sprejeti ukrepe, ki so, ne da bi bili nesorazmerni, potrebni in primerni za pridobitev teh informacij in povračilo.

Stroški

44 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 2(2), tretji pododstavek, Uredbe Sveta (EGS) št. 1430/79 z dne 2. julija 1979 o povračilu ali odpustu uvoznih ali izvoznih dajatev, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 3069/86 z dne 7. oktobra 1986,

je treba razlagati tako, da

je obstoj obveznosti nacionalnega carinskega organa, da po uradni dolžnosti povrne carinske dajatve, odvisen od tega, ali je ta organ pred potekom roka treh let od vknjižbe teh dajatev sam ugotovil, da so bile te dajatve neupravičeno pobrane, kar pomeni, da ta organ pozna identiteto oseb, ki so plačale navedene dajatve, in znesek, ki ga je treba povrniti vsaki od njih. Če navedeni organ nima vseh informacij, potrebnih za tako povračilo osebi, ki je plačala neupravičeno pobrane carinske dajatve, ali osebam, ki so nasledile njene pravice in obveznosti, in ni mogel razpolagati z njimi, mora isti organ, da bi izpolnil svojo obveznost povračila, sprejeti ukrepe, ki so, ne da bi bili nesorazmerni, potrebni in primerni za pridobitev teh informacij in povračilo.

Podpisi